

saada (prauteft, lõbeteft zc. saada). Nende lõbeteft läbi wõiwad weifefed, millionite laupa õhus elutfewad mädade mife feente idufefed, nagu ballitus, munasfe tungida ja seal oma hāwitamise tööd algada. Munakoore loomulifude auauketeft (porus) läbi ei nähta need lahjulifed taimeidufefed mitte fiffe faama, feft et n. il. ofnateftel omad luugid on, f. o. poroi õhu niiskufe juures paisuwod auauketeft feina jaud ülesse ja katowad õõne finni. Keedetud ja hauatud muna fiffe ei tungi weft mitte, feft et muna enefe feeft wift üht õlilift wedeliftu tuleb, mis koore augufefed finni matab. Māda muna juures näeme, et loor alles tugewa surumife ehk lõõmife juures plahwatates katfeb ja gaasift ning mādant fifu wälja purtftab. Siin ptame ta felle ifeāraldufe peale waatama, kudas muna rebu munetud linnu munas feifab. Rebu on pilwes nagu pehme padja ees warjul; ja et pilw mitte forraaa ehk mitte ferāette looja ehk kũlma läbi ei lafe, fellepāraft on rebu ta faitftud. Munarebu mõlemateft kũlaedest lähawod nõõrimoodi fide med muna nũri ja terawa otfa poole kunni pilwe pinnani, kus nende otfad finni on; nende wabel on rebu finni. Need keerulifed paclafefed fũndififwad tupteel rebu edasft weeremife läbi ja hoiawad kui tētefēd rebu pilwe teftel finni. Aga forð, ütftõif las meie rebu üffft ehk übes pilwega koore feeft wette walame, pōõrab rebu, nagu latki lõõdud munasfti, oma idutāpifeft (Keimifcheibe) ülesse poole. Kinifēs munas uiub fee idutāpifeft ta iffa, üffft õhufefe munawalae katte aff, koore lähedal, kus ta õhuwooluftega fergemalt kofku faab. See on tulewa looma faamife kofhta wāga tarwilift nõuudmine. See aff faab meile felgemāts, kui meie keedetud muna rebu nuāāā läbi lõitame. Keft muna rebu on pudelifeft nāāu walae munas fũda, mis koflafest rebuft rafsem on; felle pudeli nāāu muna fũdamefefe õõne wālimife otfa peal feifabgi nõnda nimetatud iduplefife. See iduplefife ujub rebu pinnal ja pōõrab end iffa finna poole, kufst õhku ja walguft tuleb. Ilma wal-

gufeta, õhuta, niiskufeta ja joojufeta et edene aga kuffti ega teegi eleuawaldaw liifumine, elu ife.

Just fee idutāpifeftene on munas fee lõige tāhtfam jagu, feft tema lääts ja tema pāraft on terve muna tulewit. Selle tāpifeft fees uinuwad imelifeft faladufēs need jōuud, mis tarwilife soojufe juures tana poja ilmale toowad. Kõif teifed munajaud et ole muud midagi, kui felle tāpifefti lātt, toidu ait ja warjajad. Koflane rebu on fee toidu wara, mida Looja noorele fũndiwale linnufefe muna fiffe paigutanud, et ta felleft seni end toita wõift, kunni ta koore feeft wälja tuleb ja fift, las kui pejalind, wānemateft mõni aeg toidetud faab ehk kui pefaft otfe wälja pugeja, ife toitu pũūdma hakkab. Sellepāraft on loodufe uurijad ta koflafefe rebule toidurebu, aga idutāpifefti fũnnitaja rebu nimets pannud. Ka muna pilwel on oma faitsemife ameti tõrwal weel noore linnufefe toitmife kofus. Ifeāranis tāhtis on muna pilw oma weerifufe pāraft, mida faajale loomatefti tarwis on, luna tema ũmber ja koore all olew naft ja loor ife kui faitfewad feinad ja muna tũhitoft fell korral õhu ait on, kus koore augufefed ajuti finni minema juhtufifwad. Selleft õhuaidatefti hingab lind omal efimeftel elu ajal tarwilift õhku fiffe, kui tall juba kofjud fũndinud on ja enne kui ta omaft lambrifefti wälja tuleb.

Loodame, et Kāfulife Kālendri lugejad niifugufi loodus-teadlift kirjeldufi hea meelega wāsiu wõtawad ja lubame fellepāraft tulewa aastāfes Kālendri faabas, kui Jumal elu ja terwift tingib, farnāstele feletufete enam ruumi anda. Looja tööd on imeliftud ning felged; nende tundina õppimine on iga mõiftifu inimefti kofus ja nende tundmine faadab meile igal fāmmul lafu.

S. Kaafmann'i raamatupoes Tartus

māāāte lõiftugufed walmuliftud raamatud, kooli- ja juturaamatud ning nāitemāngud kui ta lenad piibiraamatud lõigeõatwama hianaga. Keft teilmife juures raha fide faadab, felleft faawad teiltud raamatud ilma kuituta postiga kofju lālitud.